

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Megjelenik minden vasárnap kivételével.

Száma Budapesten 2 kr., vidéken 2 kr.
Előzetési ára:

Helyben házhoz hordva vagy vidéken postai szétküldéssel: egy hónapra 60 kr.

POLITIKAI NAPILAP
szabadalmazott számozással.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Honvéd-utca 4. szám.

Szerkesztőségi órák:
delelőtt 10 óráig délután 3 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.
Szerkesztőségi telefon: 666.
Kiadóhivatali telefon: 388

Esti Hírlap

Budapest, márczius 9.

Szék Kálmán a képviselőházban nagy fontosságú beszédet mondott a provokációról és a végleges gazdasági kiegyezésről.

Thun megye, Chlumetzky jön.

Nemcsak a betegség ragadós, az egészség is. Ausztria, amely gyakran egy nyomon haladt velünk obstrukcióban, viharban, törvénytelen állapotban, most megint átlapogat és utánozni szeretné a jó példát.

Odaát nehezebb a sor. Beiső, örökölt bajok dülnek, nem nemzeti-ségi villongások, hanem válságos élet-halálharc. Olyan elkeseredett, olyan végtelenségig menő az ellenségeskedés, hogy egyelőre még csak a reménye sincs meg a békének.

Pedig ott is akarja mindenki a békét. Akarja a korona, akarják a népek. Csakhogy Thun gróf már nem csinálhatja meg. Azzal kezdte meg kormányát, hogy a nyelvredeletet vissza fogja venni, s helyére olyan törvényt alkot, amely németeket és cseheket egyaránt kielégít. S ő is, mint magyarországi kollégája az időtájt a taktikázás hímes mezejére lépett. Addig-addig taktikázott, ígérgetett, kedvezett erre-

arra, amíg mindenfelől elfordult mellőle a bizalom. Most már nem kell egyik harczoló félnek se, s a békekötésnek legnagyobb akadálya nem a nyelvkérdés, de Thun gróf személye.

Ez már néhány hónapja ismeretes dolog, s már néhány hónapja elhalározott dolog volt Thun Ferdinánd távozása is. Ő még hamarabb bukott meg, mint Bánffy.

Csak két akadálya volt az elmenésének. Az egyik Magyarországon, a másik Bécsben. A magyarországi akadálya ma már el van hártva. Nem volt ez egyébként, mint az itteni fejük telejére állított viszonyokban. Egy háborus Ausztria háborus Magyarországgal nem egyezkedhetett, s addig, amíg odaát a szükségparagraffussal kellett kormányozni; addig, amíg kijátás sines rendes parlamenti munkára, egészen fölöslegesnek látszott a kormányváltozás siettetése. Kormányozni, különösen alkotmányon kívül Thun is csak elkörmányoz, mint ahogy bárki elvégzi. Rendet teremteni, munkás és gyümölcsöző a lapot: ahhoz kell új ember és új rendszer.

A másik nehézség az utód személye volt. Ausztria nagyon szegény nagyobb politikai kaliberekben. Nem teremnek abban a talajban. Pedig egész államférfiu kell arra, amint

kellett nálunk is, aki a feldult zürzavarból haladást, békét és munkásságot tudjon teremteni.

Most úgy vesszük ki a bécsi felhivatalosok ezélezgetéseiből és példalózzgatásaiból, hogy megtalálták a kellő vezért. Chlumetzky ez, az osztrák reichsrathnak volt elnöke. A bécsi újságok már programbeszédnek tekintik azt a beszédet, amelyet Chlumetzky a napokban a morva artománygyűlésen mondott, amelyben erősen hangoztatta a kiegyenlítés lehetőségét és a becsületes, egyenes megegyezés szükségességét.

Ausztriában nagy reménységgel néznek a kormányváltozás elé, amely két, három hét múlva okvetlenül bekövetkezik. Mi is csak örülhetünk neki. Törvényes formában köthetjük meg a kiegyezést, amelyet a szükségparagraffus segítségével csak kényszerűségből fogadunk el. A hatvanhetes törvény megköveteli, hogy a kiegyezést alkotmányos uton kössék meg s ez csak akkor válik valóságra, ha most rövid időn Ausztriára is alkotmányos napok virradnak.

Csodálatos véletlen, hogy Chlumetzky (ha csakugyan ő lesz miniszterelnök) egykoros Szék Kálmánnal, vele egy időben lépett a politikai pályára és vele egyszerre

miniszterkedett is. Most megismétlődnek a találkozások közel huszonöt éves szünet után.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Az elnöki széken Perczel Dezső úr, aki az ülést délelőtt feltizenegy órakor megnyitja. Apponyi is jelen van és Szilágyi Dezsővel hosszabbban értekeztek. A tegnapi ülés jegyzőkönyvét olvassák fel, hitelesítik és nyomban az irományok előterjesztésére kerül a sor. Ezek között van Felitzsch Artur báró képviselő lemondása erdő-igazgatói állásáról valamint a Horvát-Szlávon-Dalmát tartománygyűlés elnökének átirata, melyben tudatja, hogy a horvát pénzügyi egyezmény megújítására kiküldött országos bizottságba a horvát-szlávon-dalmát országgyűlés Gyurgyevics Vazult és Pavics Ármint lemondása következtében Josipovich Imre és Sumanovics Szvetozláv képviselőket választotta meg. A bizottság pedig Gyurgyevics Vazut helyébe elnöknek Francisci Henrik képviselőt választotta meg.

Személyes kérdésben

Lukács Gyula személyes kérdésben szólal fel. A tegnapi ülésen már nem volt jelen, amikor Feszty Béla beszélt. Megengedi, hogy a választás napján délután négy órakor kijelentette Feszty előtt, hogy a választás a maga egészében rendben folyik, mert azt nem tartotta olyan nagy dolognak, hogy például a foispán korteskedett. Négy óra utánra nézve azonban ezt Feszty Béla

valamennyi vasárnapi vadász megkönynyebbülten fog felsőhajtani. A *Flying* obligát Sonntagsjäger vicezei nem fájnak többé.

Hiszzen a vasárnapi puska udvarképessé lett.

Az angol parlamentáris steeple chase, a ködös sziget e legarisztokratikusabb steeple chas-e, mely, mint azt multkor megirtam, márczius 18-ikára volt kitűzve, elmaradt. Oka, hogy odaát is nagy a béke és a képviselők még versenypályán se akarnak egymás ellen viaskodni.

Nálunk rég letelt az az idő, mikor még politikusaink nyeregbe szálltak. Arra az időre, mikor Tisza Kálmán Nagyváradon steeple chaset lovagolt, már alig emlékszik valaki, pedig akkor Wenckheim Béla, Szapáry Gyula gróf, sőt régebben Széchenyi István gróf is lemászalták magukat.

Azóta változtak az idők. Szék Kálmán Buccaneerek hegyet simmentaljakat tenyészít és a parlament tagjai olykor löhátrol beszélnék akkor is, ha nem ülnek lovon.

Tom:

A legmagasabbak.

— Az *Esti Hírlap* eredeti tárczája. —

Vilmos császár sok művészeti törekvése között utóbb már a koreográfiára is rátért. Miután volt festő, zenész, író, szobrász, műkritikus, beállott tánckomponistának is. A német császár utolsó estélyén egy különös táncz vont a magára a nézők figyelmét. Sajátságos volt már a muzsikája is, amely jóval gyorsabban lendült a rendesnél, de még különösebbek voltak az egyes figurák, amelyek oly bonyolódottak voltak, hogy egyes gyengébb emlékezőtehetségűek «kottával» kezükben segítettek magukon. Maga a tánczmester izzadva intézte a kavargó ügyet és szédült a nézők feje is: csak egy ember üt boldogan pulpitusán és élvezett: a szerző, a német császár.

Az új táncz a quadrille-nak németre való lefordítása. Természetes, hogy a német császár udvarában nem lehet franczia négyest rendezni. Maga a felséges ur határozta el, hogy átpiántálja a tánczot németre. A minék borzalmas lett a vége. A hogy a csárdást vagy a menuatta-t nem lehet átszabni, úgy a quadrillenek is meg vannak a

magá áthidalhatatlan nehézségei. A mulatságnak fiaszkó lett a vége. A nézők (szép esőndösen) ezt dörmögtek magukban:

— Nekünk a civilizéletben úgy kell tánczolni, ahogy ő fityül, de a tánczteremben nem szabad úgy fityülni, ahogy ő tánczol... Pedig...

És ezzel az akciózával peesélték meg a német-francia vagy a francia-német négyes sorsát.

A Nemzeti kaszinóban nagy az öröm a Bánffy bukása miatt. Sokágu koronás urak — is nem minden jog nélkül — maguknak vindikálják a jogot, hogy ők döntötték Bánffyt a miniszterelnökségtől a főudvarmesterségre. De itt még nem állanak meg, hanem folytatják a harcot. Ha megbukott a császár, bukjanak utána a pretorianusok. Most készül a Kossuth Lajos-utcai kabinetben a lista, kiknek kell Bánffy után mennie. Akik ekszponálták magukat az elmúlt regime-ért, azoknak a jövőben való megválasztását minden törvényes hatalommal meg fogják gátolni. Vagyis olyan drága választások lesznek e házában, aminők még nem voltak.

A pro-kribáltak listáján az alfabetikus rend miatt első helyen állt egy A-val kezdődő ur. Persze ő is lesz az áldozat.

— Teringettét, szól az illető, ha én ezt tudtam volna... Ép oly joggal Zsirosra is magyarosodhattam volna!

Tudnivaló dolog, hogy az udvarnál jó ajánló levél, ha valaki vadász, mégpedig: ügyes vadász. A királyi család valamennyi tagja passzionátus és kitűnő ezéllővő, élükön a felséges urral, a ki még ma is a legfélelmetesebb Nimródok egyike. Ha a királyi vadásztársaságnak új vendége van, az ugyancsak vigyáz és trémáz, ha az első hajtásra megy. Mert ebben a körben nagyon nem imponál, az ügyes sportembert megbecsülik és tisztelik. Erről sokat beszélhetnek azok, akik az udvari vadászatokon részt vesznek. Ha valamelyikük hibáz, azt egy alig észrevehető mosoly mindörökké agyonütötte.

Annál pikánsabb az a hír, mely Fiuméből hírül hozta, hogy Károly István főherczeg ráhibázott egy matrózra, aki neki a vízivadászaton segédkezett... Magyarországon és az egész kontinens

nem állíthatja. A törvénytelenések csak a záróra előtt, alatt és után kezdődtek. Kijelenti különben, hogy Fejérmegyében a választások a záróra előtt, alatt és után is mindig tisztességesen folynak, Komárommegyében azonban nem. (Derülttség a baloldalon.)

A provizórium meghosszabbítása.

E kis kitérés után a provizórium hatályának fentartásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatására térnek át.

Benyovszky Sándor gróf szól hozzá elsőnek. A közös ügyes viszony káros voltát fejtegeti. A baj bizonyos hatalmas bécsi körökben rejlik, amelyek az önálló vámterületet perhorreszkálják. Reméli, hogy a miniszterelnöknek sikerülni fog ezeknek a köröknek aggodalmait eloszlatni. Kossuth Ferencz határozati javaslatát fogadja el. (Eljenzés a szélsőbaloldalon.)

Polczner Jenő szintén a javaslat ellen beszél. A függetlenségi párt rendíthetetlen meggyőződése az, hogy Magyarország csak akkor lesz nagy, boldog és a többi nemzetek között tisztelt, ha függetlenné válik. A szabadelvű párt álláspontját támadja. A függetlenségi párt ugye azokkal a párttal, valamint a kormányval is állandó harcot fog folytatni, hogy elveit kivívja. A bukott kormány büneit ostromozza és reméli, hogy a jövőben legalább a belkormányzat terén mások lesznek a viszonyok és ezután annak a jognak fejtegetéseire tér át, amely Magyarország önálló rendelkezését biztosítja. Magyarország-Ausztria előnyére mindig a rövidebbet húzta. A törvényt tisztelni kell és nem a hatalmi és személyi érdekeknek alárendelni. A most szövegben levő törvényjavaslatnak az a célja, hogy a közös ügyi viszonyt provizórikusan fentartsa. Ehez nem járul hozzá. A cél az, hogy Ausztriának idő adassék, hogy ügyeit rendbe szedhesse és velünk a kiegyezést megköthesse. Neki nem kell semmiféle kiegyezés, semmiféle közös ügy, legyen az akár jó, akár rossz. Magyarországot minden tekintetben önállóan, függetlenül akarja.

Nem hiszi különben, hogy Ausztriával a kiegyezés alkotmányos módon megköthető legyen. Kéri a javaslatnak a napirendről való levételét. Figyelnünk kell arra, hogy ha Ausztriában az abszolutizmus üti fel fejét, ez bennünket, akik az abszolutisztikus Ausztriával nem tárgyalhatunk, előkészületlenül ne találjon. Ausztriában Reichsrath nélkül, alkotmányosság híján akarnák a kiegyezést megkötni. Ez a mi törvény-inkbe ütközik. A törvény tiszta és világos. A 67-es törvények erre vonatkozó részének odaát nincs meg a kellő biztosítéka. A magyar ipart védi és a tudatlanságnak tudja be, hogy ebben az irányban a külföldi beözönlésnek eddigelé még gátat nem vetettünk. Ausztria és Magyarország között csupán egy találkozási pont van, az uralkodó személye — mindaddig, míg a dinasztia ki nem hal. Ausztriát Magyarország tette állammá, adósságainak nagy részét elvállalta a magyar és nagygyá tette. És mégis a monarkia súlypontja Magyarország. Ez tény, amit mindenki elismer és dacára ennek, azt tapasztalhatni, hogy minden törekvés odairányul, hogy Magyarország gyengitessék. Az önálló vámterületben van az ország boldogulása és ebben a kérdésben az ország is az önállóság mellett nyilatkozott meg.

A magyar iparosok kivétel nélkül hívei az önálló vámterületnek, mert csak ezen az alapon válik iparukat a tökély legmagasabb fokára emelhetni. A törvényjavaslatot nem fogadja el, hanem csatlakozik Kossuth Ferencz határozati javaslatához. (Eljenzés a szélsőbaloldalon.)

Öt percnyi szünet következik erre, amely után Bartha Ödön beszél.

Szünet után.

Bartha Ödön szerint a Ház valóságos apathiával várja a történéseket. A képviselők csupán a határozatképesség kedvéért jelennek meg. Beszédében arra akar törekedni, hogy mindenkinek egyenlően mérje az igazságot. A kormányt támadni fogja, ha oly alkotással áll szemben, amelyet helyesnek nem tart. Kifogásolja, hogy a törvényjavaslat egyik része egy szóval sincsen megokolva. Az előadó csupán azzal ajánlotta elfogadásra, hogy az ország érdekeinek megfelel. Szükséges volt volna az indoklás azért, mert a régi Bánffy-féle javaslat és a Széll-féle formula szakasza között nagy a különbség. Az új provizórium ötödik szakaszában, amely szerint az első szakaszban foglalt egyes rendelkezések elvesztik a hatályukat 1899. évi december 31-ike előtt is, mihelyt a jegybank ügye és az ezzel összefüggő kérdésekre nemkülönben az első szakasz szerint szabályozott több ügyre nézve végleges törvényhozási intézkedés lép életbe — nincsenek meg a teljes garanciák. Áttér arra, hogy a parlament kimondta, hogy az utolsó-nál több provizórium nem lesz és mégis most azok, akik ezt kimondták, az új provizóriumot támogatják. Kéri a miniszterelnököt, ne hamarkodja el a dolgokat, hanem állítsa a kérdést tisztán, érthetően az ország elé, mert jelenlegi alakjában homályos. Odaát a 14-ik szakasz körül folyik a harc, ebbe nekünk beleavatkoznunk nem volna szabad. Ebben a mámoros világban napvilágot látott egy röpirat, amelyet mint komikumot említ és amely azt mondja, hogy elégséges nekünk, ha az osztrák kormányval tárgyalunk, mert ez ott a parlament mandatóriusa. Szükségesnek látja föl- említeni azt a megjegyzést, amelyet a miniszterelnök tegnap a kvóta parlamentáris elintézésének kérdésénél tett és rámutat arra, hogy a kiegyezési tárgyalások menetét miképp kell helyesen magyarítani és alkalmazni. És most azt kérdezi, hogy a kvóta kérdésében voltaképpen hogyan állunk. Ő erre vonatkozóan várt volna nyilatkozatot a miniszterelnök székfoglalójában. Ő meg pártja soha a kvóta fel- emelését megszavazni nem fogja és ebben nem is köli őket a kompromisszum.

— Láttuk, amikor az obstrukció volt, Bartha sohasem volt itt, — szól közbe **Biró** Lajos.

Bartha Ödön folytatja. Kérde a kereskedelmi minisztert, hogy a magyar kereskedelem érdekében mit szándékozik tenni. Horánszkyra hivatkozva, kérde Hegedűst, melyik kiegyezési politikát fogja követni, azt-e, amelynek Horánszky volt pártja nevében adott kifejezést vagy melyiket? Ő elveiben Kossuth Lajost követi, az önálló vámterület és Magyarország teljes önállóságának híve és így a törvényjavaslatot nem fogadja el. (Eljenzés a szélsőbaloldalon.)

A miniszterelnök beszél.

Széll Kálmán emelkedik fel szólásra. A Házban teljes csend uralkodik, mindenki feszült figyelemmel hallgatja a miniszterelnök nyilatkozatát.

Széll a provizóriumról.

Széll Kálmán kijelenti, hogy a kvóta kérdésével az első megfelelő alkalommal teljes nyíltsággal fog foglalkozni, de e nagy kérdést összes vonatkozásaival nem lehet a mai tárgyalás keretében belevonni, mert a provizóriumjavaslat nem céloz egyebet, mint azt, hogy a vámszövetség megújítására irányuló javaslatok tárgyalása nem lévén finalizálható, gazdasági ügyeinket, idejelenesen rendezzük. E javaslat az önálló rendelkezés alapján egyoldaluan rendezzi a gazdasági viszonyokat, de e rendezés keretében a kvóta-kérdést nem lehet belevonni. Mindaddig, míg az Ausztriával fennálló gazdasági viszonyt véglegesen nem rendezhetjük, a viszonyt ideiglenesen fen kell tartani, mert különben beláthatlan bonyodalmak állnak be.

Nyíltan bevallom, hogy a vámközösség híve vagyok s czélem az, hogy ezt 1903-ig egyoldalú intézkedéssel, ha kell, vámszövetséggel, ha az 1867. XII. törvényzikk alapján fentartani. (Zajos helyeslés jobbról és közepén.)

Azt óhajtom, hogy a vámközösség de csak erre az évre tartassék fenn, hanem e viszonyokat végleg rendezzük, mert azt nagy közgazdasági érdekek javallják.

Igyekezni fogunk a szövetséget kötni, de ha ez nem lehet, az 1867. XII. törvényzikk 58. szakasza alapján tartásával a 68. szakasz alapján a Ház asztalán fekvő módosításokkal fen fogjuk tartani a jelenlegi állapotot (1903-ig) esetleg 1904-ig. Midőn a végleges kiegyezés a Ház elé fog kerülni, részletesen ki fogom fejteni, hogy miért tartom a közös vámterületet inkább az ország érdekében levőnek, mint az önálló vámterületet (Helyeslés balfelől.)

Az előttem szóló képviselő urak egyike, gondolom **Polczner**, e téren hadat üzent nekem, — folytatja **Széll**.

Benyovszky Sándor gróf közbe-kiált:

— Én nem üzentem meg!

Az érdekes tiltakozást a Ház óriási derűtséggel fogadja.

Széll kijelenti, hogy felveszi a keztyűt, s a háborút azzal a tisztelettel fogja folytatni, amelylyel a kérdés és a Ház iránt tartozik.

Széll Kálmán ezután **Bartha** Ödön- nel polemizál. A provizórium-javaslat módosításának megokolását feleslegesnek tartotta, mert a kérdés a Ház előtt teljesen ismert. Ezért nem indokolta azt megkülön. Ez sem mulasztás, sem tiszteletlenség a Ház iránt. (Helyeslés.)

A provizórium-javaslat az 1867. XII. törvényzikk 68. §-a alapján az önálló rendelkezés alapján tartja fenn s idézi az 58. §-t. Ezt a törvényjavaslatot, amelyet így vezetnek be, nem lehet azzal vádolni, hogy az valami rejtett dolgot tartalmaz. (Általános helyeslés.) Szólok sohasem mondtam, hogy a provizórium új szövege vívmány.

Az nem vívmány senki számára, hanem tisztán az 1867. XII. törvényzikk rendelkezéseinek világos alkalmazása. (Általános élénk helyeslés.)

A provizórium hatálya megszűnik,

mihelyt a végleges intézkedések életbe lépnek. A korábbi provizóriumban a kormány arra számított, hogy a vámszövetség létre fog jönni, ezért kellett a törvény hatályának esetleges megszüntetését a szövetség létrejöttétől függővé tenni. De szólok új helyzettel áll szemben. Most a végleges rendezés nemcsak a vámszövetség lehet, hanem az önálló egyoldalú intézkedés is, ennél fogva a jelenlegi provizóriumban nem lehetett a korábbi csak a szövetség létrejöttének esetére providálni, hanem nagyobb latitűdöt kellett hagyni, hogy a végleges rendezés alatt, mely a provizóriumot hatályától megfosztja, ne csak, mint korábban a vámszövetség, hanem az önálló egyoldalú rendezés is legyen érthető. Nem értem, hogy **Bartha** képviselő ur éles esze ezt az argumentumot nem vette észre. Nem értem, hogy ő, aki az önálló vámterület dogmatikus híve, kifogást emel az ellen, hogy a törvényben lehetővé tesszük azt, hogy a végleges rendezés ne csupán a vámszövetség lehessen, amit **Bartha** perhorreszkál, hanem az önálló vámterület jogi alapján történt egyoldalú intézkedés is.

A Házon **Széll** sikerült ríposztjára viharos derűtség sug végig. A függetlenségi kivételével az egész Ház viharosan tapsol és éljenez.

Biró Lajos a szabadelvű pártha belépett volt nemzeti párti képviselő, gunyosan kiáltja **Bartha** Ödön felé:

— **Bartha** Ödön az obstrukcióban nem láttuk! Bánffyt védik!

Széll azzal végzi beszédét, hogy közös vámterület híve, mert ezt az ország kereskedelmi és gazdasági érdekei követelik, de most nem akar ezekről a nagy kérdésekről beszélni, majd lesz erre is alkalom. A törvényjavaslat álláspontjára áll, s **Kossuth** határozati javaslatának mellőzését kéri.

Lelkes éljenzés hangzott fel a Házban minden oldalon, csupán a szélsőbal ül csendben.

A vita folytatása.

Bartha Ödön félreértett szavainak helyreigazítása czimén kér szót. Ő nem beszélt parlamenti tiszteletlenségről, csupán az állapotra használta azt a kifejezést. A miniszterelnök gunyval tett bizonyos megjegyzéseket.

— **Nem gunyval, hanem elismeréssel** — szól közbe **Széll** Kálmán.

Bartha folytatja és azt mondja, hogy ha a miniszterelnök nyilatkozatát előbb hallotta volna, akkor ő is még némely figyelemztetést fűzött volna felszólalásához.

Polányi Géza hozzájárul a miniszterelnöknek ahhoz a nyilatkozatához, amely szerint az önállóság alapjának elkövetkezése nem vívmány, hanem törvénybe iktatott joga a nemzetnek. Szükségesnek tartja, hogy ezt a jogot már most érvényesítse az ország. A nemzet csak akkor boldogulhat, ha önállóan rendelkezik. Eljön az az idő, amikor egymással szemben fognak állni azok akik az önálló vámterületet akarják és azok, kik azt ellenzik. Az ischli klauszálásért vívott harcot említi fel s azt, hogy akadt egy kormány, amely az ország önállóságát alá akarta aknázni, de ott volt egy férfi is, a jelenlegi miniszterelnök, aki ezt a törekvést megakadályozta és akinek most ezért köszönetet mond. Személyes kérdésben szól ezután **Bartha** Ödönhöz és a törvényjavaslat szövegéhez tesz megjegyzéseket. **Bartha**

kérdésére, vajon Horánszky állja-e e előbbi álláspontját, kijelenti, hogy neki Horánszky elutazása előtt azt mondta hogy ő — Horánszky — ma is állja és fentartja előbb elfoglalt álláspontját és elveit. Kossuth határozati javaslatát fogadja el.

Spell Kálmán szólal fel ismét. Polónyinak a szövegezésre nézve tett megjegyzésére válaszol. Kijelenti, hogy ő az első szakasznak módosítását nem tartja szükségesnek, mert az teljesen világos, praeciz és félreérteni egváltalán nem lehet. A másik pontra nézve Polónyinak igaza van, ezt helyesebben is lehetne szövegezni, az intenció azonban egyaz volna. (Hejjeslés.)

Bartha Odön kér szót és kijelenti, hogy elégségesnek tartja Polónyinak Horánszky Nándor nevében tett nyilatkozatát.

Nem az ő nevében tette! Újjon lel Elég volt! Meguntuk hallgatni! hangzott fel a nemzeti párt padjaiból Bartha felé.

Az elnök erre a legközelebbi ülést holnap délelőtt tíz órára hirdeti, amikor is a mai tárgyat folytatják és ezzel az ülés délután két óraker véget ért.

Pestmegye beszámoló.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Pestmegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tíz óraker Benicsky Ferencz főispán elnökele alatt ülést tartott.

Fazekas Gusztáv főjegyző bemutatta a főispán jelentését az általa elintéztet ügydarabokról, a tiszteli főjegyző jelentését, a csendőrség jelentését, melyeket a bizottság tudomásul vett.

Ezután felolvasta a főjegyző a miniszterelnökhöz és az egyes szakminiszterekhez intézett jelentést az 1898-ik évről. A miniszterelnök felhívta a megyét, tegyen jelentést, mennyiben látja helyesnek a jelenlegi közigazgatási törvényeket, s mennyiben óhajtana változtatásokat. A megyéhez négy főszolgabíró tett kimerítő jelentést, akik hangulyozzák a községi törvény revíziójának szükségességét. A községek adóval túl vannak terhelve, s így ha nem is az államosítás, de legalább a községi törvény némi revíziója volna hivatva a bajokon segíteni. Egyes főszolgabírák szükségesnek tartják nemcsak a cselédtörvénynek, de az új munkástörvénynek revízióját is, illetve ez utóbbinak a kiegészítését. Megemlékeznek a főszolgabírák, akik a törvények végrehajtói, az esküdtbírói törvényekről is. A legtöbbje azonban különösen a kihágási törvény revízióját tartja szükségesnek. A főszolgabíró ugyanis, ha valahol kint a tanyán kihágás történik, nem ítéltel helyben, hanem a törvény világos szava szerint csak székhelyén, hivatalos helyiségében ítéltel. Ez visszaszá állapotokat teremthet, mert a főszolgabírónak különböző helyeken kell javítani a viszonyokat, nemcsak székhelyén, szükséges lenne tehát ennek az intézkedésnek teljes megváltoztatása. A pilisi főszolgabíró, kinek körében sok bányav Szükségesnek átna egy bányatörvény alkotását, milyennel eddig nem rendelkeztünk. A közigazgatási bizottság erre kimondta, hogy bányatörvények vannak, de elavultak s kívánatos volna a viszonyokhoz alkalmazott homok és agyagbánya törvények, vagy szabályrendeletek alkotása.

A rendeletek tárára is kiterjeszkedik a jelentés, amelylyel nincs megelégedve

mert sokszor azt a rendeletet nem találja meg benne az ember, amelyre a legnagyobb szüksége van, kívánatos volna tehát, hogy kivétel nélkül minden rendelet bekerülne. A rendőri közlönyt pedig olyan módon véli szerkesztendőnek a jelentés, hogy oda valamennyi hatósági közlés bekerüljön.

A belügyminiszterhez intézett jelentés foglalkozik a községek háztartásával is. Ez idő szerint egy község sincs már, ahol költségvetés ne volna. A jótékony-sági intézeteket szaporodtak a megye területén. A közérkölciség tekintetében örvendetesen tapasztalja a jelentés, hogy a szocializmus még nem rontotta meg a közérkölcösöket. Ugyanennek az érdekében szükségesnek tartja a jelentés a korcsmák számának megszorítását és hogy templomi istentisztelet idején a korcsmák reggeltől egész vécsernyé utáni zárva legyenek, mert a korcsmák sokakat csábítanak el az istentisztelettől. A közegészségügyi törvény teljesítettik.

A kereskedelmi miniszterhez intézett jelentés a törvényhatósági utakkal, a postával, táviró és távbeszélővel foglalkozik. A jelentés hangsúlyozza, hogy ipar és kereskedelmi téren a megye a legsegregényebb.

A földmívelési miniszterhez intézett jelentés az ez évi termésről és elemi csapásokkal, az állatenyésztéssel, fa és szőlőműveléssel s ezzel kapcsolatban a fillokszera és új szőlőültetésekre, erdővel, mezőrendőrséggel, gazdasági egyesületekkel községi hitelszövetkezetekkel s egyéb közgazdasági kérdésekkel foglalkozik. A jelentésnek nevezetes pontja az, amely a borgyártási törvény revízióját sürgeti. Egy főszolgabíró adott be jelentést, amelyet a főjegyző szakszerűség tekintetében figyelemreméltónak tart. Miután a bizottság is igen figyelemreméltónak tartja azt, átadta a gazdasági bizottságnak s csak ennek a jelentésével együtt fogják majd a miniszterhez terjeszteni.

Bemutatta ezután a főjegyző a honvédelmi, közoktatásiügyi, igazságügyi és pénzügyminiszterhez intézett jelentéseket, melyeket a bizottság tudomásul vett. Több kisebb jelentőségű jelentés felolvassása és folyó ügyek, felebevezések elintézése után véget ért az ülés.

Színészek közgyűlése.

— Harmadik nap. —

Somogyi Károly alelnök tíz óraker megnyitja a színész-parlamentet, ahol nagyobb minta után még a jegyzőkönyv felolvasása előtt felmerül az a kétely, vajjon a közgyűlés határozatképes-e? Ezért az elnök elrendeli a névszerint való felhívást.

A gyűlés határozatképes, mire a tegnapi ülésről szóló jegyzőkönyvet felolvassák.

Mint tegnap, úgy ma is többen nincsenek megelégedve a jegyzőkönyv formájával, tartalmával, hangzával és Pintér, Szalády, Somogyi, Tiszay, Ditrói, Kuzalicszky, Márkus József eltarozása után egy másfél órai idő elteltével Deák Péter előadhatta a jelentést tevő bizottság jelentését.

Deák Péter máskülönben komikus és előadói szerepében sem tagadta meg ezt a hivatását, amennyiben óriási derűtséget támasztott jelentésével. A bélyegilleték, a nem hivatásos színészekről, a színrendezések körül elkövetett visszaélésekről beszélt, mely után a ridegen megindult ülés hirtelen lendületes fordulatot vett.

Márkus József veti el a viharomat,

mikor felhozza Relle Iván igazgató társulatvállalkozásait Pozsonyvárosában. Szégyenletesnek, kiszámíthatatlan károsnak tartja, hogy Relle Pozsony városával olyan szerződést kötött, hogy a magyar társulata mellett, egy általa szervezett német társulat is fog játszani. Felháborodással viszi ezt az ügyet a közgyűlés elé és felhívja Rellét, hogy itt az egybegyűl tagok előtt nyilatkozzék.

Relle köszöni, hogy Márkus ebben az irányban felvilágosításra provokálja és statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy Pozsony városának kilencven százaléka még német. De nem akarja ő a német kulturát szolgálani, sőt, mikor Pozsony városával az említett szerződést megkötötte, a legutóbb hazafias szándék vezérelte. Számot vetett a körülményekkel, hogy a pozsonyi közönség körében magyar előadásokkal nem sokat segítik elő a magyarosodás ügyét. Az ő célja az, hogy német színtársulattal magyar szerzők magyar tárgyú darabjait adassa elé s mintegy átmenetel kétségesen a német közönség körében a magyar színművészet iránt.

Ditrói Mór osztozott előbb Márkus József aggályaiiban, de Relle ilyen nyilatkozásával szemben elozlanak azok — az eredmény pedig megmutatja a jövő.

Pázmány Dénes is ilyen értelemben szólalt fel, miután a tárgy okozta ideges hangulat lecsillapodott.

Az időközben megérkezett elnök, Rátkay László, tudtul adja a közgyűlésnek, hogy a már tegnap kijelölt monstre-deputáció délután négy óraker a belügyminiszternél foglaltat.

Helyet a nőknek!

Három bécsi úrihölgy összeállott és »Dokumente der Frauen« címmel igen érdekes és magas színvonalu lapot indított a nők érdekeinek megvédése végett. A most megjelent első számban a szerkesztők be-közszöntőjén kívül Björnsonnak egyik szerkesztő-kisasszonyhoz írt levelét, Menger osztrák képviselőnek egy cikkét (Az új polgári perrendtartás és a nők) találjuk, ezeken kívül még élénk hirovatok, egy novellisztikus dolog és néhány rövidebb dolgozat is van a füzetben.

A lendületes be-közszöntőből a következő részt közöljük:

»Nagy megalomnak hullámai vonulnak végig a nyugati Kultura országain... Ennek a megalomnak egy része folyón erűsödik és önludatos bb lesz: az asszonyoknak a nyilvános életbe való belépése... Az anyagiakban jól szituált, a magasabb körökből való asszonyok élete sem harmonikus már. Egy érzés ébredt föl bennük, mely nyugtalansággal tölti el őket, és vágyakozással valam után, ami kiviszi őket a hazi tűzhely szűk korlátai közül az ismeretlen idegenbe. A szabad egyén életét óhajtják, a korlátozatlant, a végzetest, hogy maguk tapasztalhassák kábitó változatosságát.

Elrejtve, föfedeztetlenül él a közelükben a nyomoruságos nagy világ, amelyről eddig semmit sem tudtak s amelybe a nő ép úgy ki van taszítva, mint a férfi: sőt a nőre sokkal erősebb küzde-mek várnak benne, mint a férfira... A nők társadalmi missziót végeznek: ők adják meg a jövő művelődésének szignaturáját. A nők kihasználatlan erőiben van a kultúrember legnagyobb remény-sege. mert az asszonyoknak a közéletbe való belépése egészen át fogja alakítani a társadalom mai szervezetét és meg-szűnteti mind azokat a hibákat és hiányo-sat, melyek a férfiak uralkodásának e völdalúságából keletkeztek.

Börnson levele így szól: Kedves és nagybecsű Tickert kisasszony!

Hogy kegyed most egy új lapot ad ki az asszonyoknak, tudom, a nők ügyében való igaz hittel teszi: azt hiszi, hogy igazuk van és hogy győzni fognak.

Kérem, a hajójukat magasra vont zászlóval kormányozzák ki a kikötőből.

Remélem, hogy amennyire kegyeden áll, az intések, amelyek nem fognak elmaradni, a beismerések, melyekre az élet kényszeríti s a hibák, amelyek minden bizonyára megvannak, nem telenek le hajójukat a célhoz vezető útról és nem csökkentik bátorságukat és erejüket. Az igaz hittel együtt jár (különösen ha többen vannak együtt) hogy egyes balesetek és vészjósló hangok megerősítik, sőt fölemelik a lelket.

Már nem látunk ellenfeleinknél nagy kedvet igazságunk elvitatására. A férfi kezdi belátni, hogy nem kellemes neki jeánytestvéreit eltartani. Nem érzi szükségét, annak, hogy a Gondviselés szerepét játssza; már nem tart jogot arra, hogy egyedüli birtokosa legyen a tudásnak. Nem óhajt tovább is egyedül uralkodni; nem volt olyan dolga. A társadalom már régen elveszítette ezeket az illuzióit; a demokrácia korszaka szkeptikus. A házon belül sem divatos már patriarcha. A kritika ide is bevonult és a hatalom igazi központja igen gyakran problematikus.

Azok, akik amellett kardoskodtak, hogy kétféle morál van: a férfiaknak és a nőknek külön, nem értek el nagy eredményeket.

Arról az aranyos korról való álmodozások, amelyben minden meg van engedve és semmi sem bűn — természetesen csak a férfiaknak — a nemzeti uralom idejéből maradtak ránk.

A nőkérdést égető szükséglet szülte; és ideálai új reményeket foglalnak magukban az egész emberiség számára.

Az emberiségre olyan föladatok teljesítése vár, amelyeket — majd lassan-lassan nyomtatja az idő, — másképpen nem lehet megoldani, csak abban a szellemben, mely kiváltképpen a nő tulajdona. Reméljük, hogy ez a szellem lesz az uralkodó szellem. Hanem erre jól elő is kell készülni! Erő és karakter dolgában egyaránt.

Abban a pillanatban, amelyben a nő komolyan munkához lát és kiveszi részét az állami élet vezetéséből, a járó felelősségből, nem lehet többé semmit sem megtagadni tőle. Mert mi más célja lehetne ennek, mint a jövő előkészítése.

Björnstjerne Björnson.

TÁVIRATOK.

Az angol hajóhad szaporítása.

London, márcz. 9. (Az Esti Hírlap távirata.) A Times jelentése szerint az angol hajóhad 1899—1900. évi költségvetési előirányzata körülből 3 millió fontnyi emelkedést mutat az elő évhez képest. A kormány közel 28 millió font meg-szavazását fogja kérni a parlamenttől. A jelenlegi tényleges létszámot 4000—5000 fővel akarják szaporítani, de az új hitel nagyobb részét hajóépítésre szánják.

Amnesztia Uruguayban.

London, márcz. 9. (Az Esti Hírlap távirata.) A Times-nek jelentik Montevideóból: A kamara elhatározta, hogy amnesztiát ad minden politikai bűntettért s így az ilyen bűntettek miatt Buenos-Ayresban élő száműzöttek most visszatérhetnek.

Kihallgatás a királynál.

Becs, márczius 9. A király a mai általános kihallgatáson a magyar képviselőház két alelnökét: Tallián Bélát és Dániel Gibort is fogadta. A király ma déiben kü ön kihallgatáson fogadta Ernő Agost cumberlandi herceget.

A párisi nunocius meghalt.
Páris, március 9. (Az *Esti Hírlap* távirata.) Monsignore Clary pápai nunocius ma délelőtt tíz órakor meghalt. Betegsége olyan rohamosan fordult rosszra, hogy állapotát már az éjjel reménytelennek jelentették ki az orvosok. Clary egyike volt a legkiválóbb egyházi diplomátáknak. Az ő befolyásának tudják be azt a meleg viszonyt, amely a Vatikán és Franciaország közt kifejlődött, valamint ő volt az, aki már a spanyol-amerikai háború kitörése előtt a béke érdekében a pápa megbízásából fáradozott és a spanyolok leverelése után keresztülvitte, hogy a békétárgyalásokat Párisban folytassák.

Ferencz Ferdinánd főherczeg utja.

Lissa, márc. 9. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A «Pelikan» hadihajó tegnap este Ferencz Ferdinánd főherczeggel az ünnepiesen kivilágított cattarói kikötőből elindult és ma délelőtt Lesinába érkezett.

Angol fenyegetés.

Peking, márc. 9. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A brit követ tudtára adta a cungli-jámennek, hogy minden kísérletet, amely a Hongkong-Shanghai-Banking Corporationnal kötött szerződés el nem ismerésére irányul, súlyos szerződés-szegésnek fognak tekinteni, amelynek megtorlást kell maga után vonnia. A brit követ egyidejűleg utalt Salisbury-nak arra a korábbi nyilatkozatára, hogy Anglia támogatni fogja Kínát, ha valamely más hatalom erőszakos rendszabályokkal kísérletez meg a már aláírt és jóváhagyott szerződés visszavonásának kiderőszakolását.

Török készülődések.

Konstantinápoly, március 9. (Az *Esti Hírlap* távirata.) Az állami Mahszuset-társaságnak három szállítóhajója kizárólag fegyverekkel és töltenyekkel megrakva, legközelebb elindul és pedig úgy, hogy kettejük a szigetcsoport néhány kikötőjét érintve, Szalonikiba, a többi pedig Prevezába és különféle más török kikötőkbe megy egészen Szekulariig. Az alakulólébel levő ilave pótzászlóaljokat a régi Henry-Martini-féle fegyverekkel látják el. Ezekből a fegyverekből Üszkubbe 100.000-et küldtek, amiből 9000-et Kratovának, 13000-et Istibnek és Kostanának, 40.000-et pedig Mitroviczának szántak. Mint hogy a 118 ilave-zászlóaljból, amelyet a harmadik hadtest területén alakítanak, csak körülbelül egyharmadrész jut a hadtest északi részére, föltehető, hogy e fegyverek legnagyobb részét az albánok csetlegetes általános fölfegyverezésére szánták, amit az ipeki gyűlésen is elhatároztak.

A touloni merénylet.

Páris, március 9. (Az *Esti Hírlap* távirata.) A «Gaulois» touloni levelezője a touloni melinitraktár öre ellen tegnap intézett merényletet gyerekesínynek mondja.

A szentgothardi választás.

Szombathely, március 8. (Az *Esti Hírlap* távirata.) Vasvármegye központi választmánya ma ülést tartott Károlyi Antal alispán elnöke alatt és a szentgothardi képviselőválasztás határnapját március 23-ára tűzte ki. Választási elnöknek kiküldték Bezeredy István főjegyzőt, küldöttségi elnöknek Varga Gábert, helyettes elnöknek Weidlich Lajost és Molnár Endrét, választási jegyzőknek Schmidt Györgyöt és Cseley Józsefet, helyettes jegyzőknek Reisl Gyulát és Molnár Gyulát.

VÁROSI ÜGYEK.

— (Kossuth Lajos sírja.) A főváros tanácsa rendes szokása szerint ez évben is elhatározta, hogy Kossuth Lajos sírját halálának évfordulóján, március 20-án, valamint március 19-ikén vasárnap, amikor a hazafiás egyesületek kivonulnak a sírhoz, feldíszíteti.

— (A villamos órajelző.) A kereskedelmi miniszter a székesfőváros területén tervezett villamos órajelző berendezés tárgyában a hozzá benyújtott két rendbeli tervezet közül a Loosy Adolf és József által a berini Normalzeit társaság rendszerén alapuló tervezetet találta jobbnak és kivételre elfogadhatónak. E berendezés tekintetében a megtartott közigazgatási bejárásról szóló jegyzőkönyvet jóvá is hagyta, az engedélyezési eljárást pedig e hónap 22-ére tűzte ki.

TÖRVÉNY ELŐTT.

— Fővárosi szegénylegények. A régi váciúti temető környékén veszedelmes banda tanyázott az elmúlt esztendőben. Nyáron, mikor minden bokor szállást ad, a szabadban lesett prédára, télen pedig, mikor a zord idő felmondta a szállást, a pálinkamérésekben húzta meg magát a valóságos Fémé volt ama jólelkű embereknek, akik hatósági engedély mellett különböző spirituális szakkal kábítják el a szegényebb néposztályt. A banda valami tizenkét tagból állott két kapitány vezetés alatt. Hegedüs József erőteljesebb duzzadó tizenkilenc éves megatalkodott legény volt az egyik, Csiba Lajos Ferencz pedig a másik kapitány. A Lehel-, Szabolcs- és Bulcsa-utczák üzletemberei valóságos legendákat regéltek róluk. Ha valamelyik korcsmában megjelentek, mivel elvük az volt, hogy sohasem fizetnek mással, mint ökölrel vagy késpengével, ha vendég vetődött be közből, abba kötött bele a két vezér, hogy a többi czimbora elpárolgasson; ha pedig nem akadt idegen, egymással kaptak színleg hajba, s ha a pálinkamérő fizetést követelt, összezúzták mindenét. A múlt évi terézvárosi bucsun október 16-án Helfmann Simon pálinkás üzletét szerencsétlenül látogatásukkal. Az üzlettulajdonos rendőrt küldött s a megjelent Gajarszky Imre rendőr csaknem életével lakolt azért, hogy rendet akart csinálni. Letepertek a földre, s agyonszurják, ha még hat társanem jön kocsin segítségére. A két rendőr alig tudta a két megvadult kapitányt megfékezni. Mikor mind a kettőt megkötözték a kocsihoz, lerugdostak a karhatalom közl hatot a kocsihoz. A budapesti törvények ma zsarolás, idegen ingó vagyon rongálása és hatóság ellen való erőszak büntette miatt Hegedüs Józsefet három évi, Csiba Lajos Ferenczet pedig két esztendői fegyházra ítélték.

— A mai sajtópör. A múlt év szocialista hajszák alkalmával, mikor a főkapitányság nyakra-főre fotografáltatta és tolonczoltatta el a szocialisták vezérférfait, két kiáltvány került ki Neumayer Ede nyomdájából, egy magyar és egy német nyelvé. A röpirat a «Magyarországi szocializmusokról» című lapjának pártolóhoz volt címzve s a következő erősebb kifakadásokat tartalmazza:

«Az üldözés korszaka bekövetkezett, a reakció példátlan vakmerőséggel lépett fel ellenünk, hogy a népszabadság utolsó foszlányát is elrabolhassa. A sötétség lovagjai munkában vannak s orozva gyilkolják a nép sajtóját. Az uralkodó néposztály ily harcmodorral akarja a szocializmusokat tönkretenni, de ez ne riaszson meg bennünket s mindenki állja meg a helyét a harc idején» stb. A főügyesség osztálygyűlésre való izgatás miatt fogta pörbe a kiáltvány szerzőit. A magyar szövegért Molnár Ede tizenkilenc éves géplakatos vál-

ta el a felelősséget, de a németnek nem akadt gazdája. Az ügyesség ennélfogva az 1848. évi XVIII. törvényezikk 13. szakasza értelmében a kiadót: Vankó Károlyt akarta felelősségre vonni, de mivel ez jelenleg külföldön tartózkodik s így előállítható nem volt, a fokozatos felelősség eivénél fogva a nyomtatványt kiállító Neumayer Ede ellen emelt vádat, aki harmadsorban felelős. A tárgyalást ma délután tartja meg a budapesti esküdtszék.

— A Csajthay-Dienes-párba] ügyében a büntető törvényszék megindította a vizsgálatot. Kiss István dr. vizsgálóbíró tegnap a kereskedelmi körházban kihallgatta Csajthay Ferenczet, Dienes Márton kihallgatása már előbb meg történt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az *Esti Hírlap* mai március 9-iki sorsolásáról, szóló értesítést a 7-ik oldalon a hirdetések között közzéljük.

— A belga királyné betegsége. Az összes lapokat az a hír járta be, hogy Mária Henrietta belga királyné nem csupán tüdővészben szenved, hogy állapotát melirák teszi rendkívül aggasztóvá, minthogy az életveszélyes operáció elkerülhetetlennek látszik. Ezzel szemben a «Patriote» című lap, állítólag jó forrásból vett értesülés szerint, a leghatározottabban azt állítja, hogy a belga királyné nem rákban, hanem bronchiális tüdőgyulladásban (broncho-pneumonia) szenved.

— Bánffy Dezső családi öröme. Kincses Kolozsvár ma — mint tudósítónk táviratozza — fényes főúri nász színhelye volt. Bánffy Dezső báró magyar főudvarmester fia Bánffy Ferencz báró cs. és kir. kamarás, tartalékos huszárfőhadnagy keletgyebe Petrichevich-Horváth Kálmán báró unitárius főgondnok leányával: Ilá bárónővel. Az anyakönyvi hivatalnál a polgári esketést délelőtt tíz órakor végezték. A fiatal párt azután a református egyház részéről Péter Antal apanagyfalusi ev. ref. lelkész, az unitárius egyház részéről pedig Ferencz József unitárius püspök részeseitette áldásban. Bánffy Dezső báró, aki édesanyja Bánffy Dánielné báróné vendége volt, holnap készül Budapestre visszautazni.

— Ganz Hugó távozása. A bécsi Neue Freie Presse meghívása folytán Ganz Hugó, a «Frankfurter Zeitung» budapesti képviselője, elhagy bennünket és a nevezett bécsi lap vezércikkírójának csap fel. Nagyön sajnáljuk a kitűnő publicista távozását, mert évek óta rokonszenvesen ismertette a magyar eseményeket és állapotokat a frankfurti újságban, s mert vele egy szellemes és kedves kollégával lesz szegényebb a mi újságírói társaságunk. De ha tekintetbe vesszük azt a kitüntelést, amely őt oly méltán érte és ha arra gondolunk milyen szolgálatakat tehet az ő elfoglaltlan kitűnő tolla Bécsben a magyar ügynek, visszafogjuk egyéni érzelmeinket és szívből örülünk pályatársunk szerencsés jének.

— Meggyilkolt aggasztán. Beregszászi tudósítónk jelentése szerint gyilkosság történt e napokban a város közelében. Kifosztották és megölték egy aggasztánt, Rizler Ábrahám beregszászi borkereskedőt, akinek megcsontított tetemét egy árok alján találták meg. A hetvenöt esztendőes Rizler tegnapelőtt reggel hajtott el hazulról, hogy a szomszéd falvakban bevásároljon. Nyolczvan forintot vitt el magával. Otthon úgy tudták, hogy még estére visszajön, de az öreg másnapra sem jött meg. Családja nyugtalankodott és a fia egy csendőrrrel utra kelt, hogy a város-

ban bejelentse a dolgot. Utközben aztán ökrákadtak a holt estére. A szomszédos Jánosi község határában, egy árok szélén vették észre az öreg kocsiját, mely fel volt fordítva. Odamentek és iszonyu látvány tárult szemük elé. A kocsi alatt Rizler Ábrahám iszonyatosan összevagdalt holtteste feküdt, átvedesedve, szinte ázottan a vértől. Nyolczvan forintja hiányzott. A csendőség rögtön megindította a nyomozást, de eddig még nem akadt a rablógyilkos nyomára.

— Egy hadapród gyilkossága. Lakatos Géza, egy fehértemplomi tiszteit család sarja, a 101. gyalogezredben mint hadapród-tiszthelyettes szolgált. A könnyelmű fiatalember sehogyse tudott megbárátkozni a katonai fegyvelemmel, minduntalan kisebb-nagyobb büntetéseken volt része, míg végre lefokozták. Eppen jelentkezni akart az ezred parancsnokságán, midőn — letartóztaták. Azt az iszonyu vádat amelték elene, hogy egy embert meggyilkolt, s azután kirabolt. Nem is védekezett a szerencsétlen, hanem töredelmes vallomást tett. Megvallotta, hogy Pikó László nyomdatulajdonost pusztá kézzel megfojtotta, a pénzét elrabolta és a holttestet a békéscsabai vasúti állomás mellett levő közraktás sinjére cipelte, hogy a legközelebb arra robogó vonat elgázolja és a gyilkosság gyanúja ily módon eloszoljék. Pikó Lászlónak ezelőtt Besztercebányán volt nyomdája. Üzletét ott felosztatta, s pénzzel téve, Kis-Jenőben akart letelepedni. Utközben Békés-Csabán lakó rokonait akarta meglátogatni. A vonatra várakozva találkozhatott gyilkosával. A nagyon homályos bűneset részleteit a megindított vizsgálat fogja kideríteni.

— Hirsch báró fogadott fia. Londonból írják, hogy Ferencz József király, Hirsch Klára bárónő kérésére, az 1896-ban meghalt Hirsch báró két fogadott fiának a bárói címet és rangot adományozta.

Hirsch báró neve örökké emlékeztetés marad, különösen előtünk, magyarok előtt, akikkel annyira rokonszenvezett. Ez az ember, ki élete céljául tűzte ki embertársai fájdalmainak enyhítését, maga so kerülhet ki a sors csapásait, egyetlen fia, Lucien, még az ő életében meghalt tüdőgyulladásban.

A gyermektelentől maradt báró, hogy öregségének napjait földerítse, neje kérésére örökre fogadta a de Foresto testvérpárt. Ezeknek és elhalt fia törvénytelen lánykájának neveltetésében találta ezután örömet. Végrendeletében is mint gyermekeiről emlékezett meg róluk.

És most az özvegye, hogy a viszonyt még szilárdabbá tegye, kieszközölte, hogy az immár tulajdonos nélkül maradt rangot ők nyerjék meg. Így lett a huszonegy éves de Foresto-Bischofsheim Armand és öccse a tizennyolcz éves Rajmond báróvá.

A testvérpár amerikai származású. New Yorkban ismerte meg őket Hirsch báró és innen vitte őket magával Párisba.

— Az erdélyrészi ev. ref. püspök-választás. Bánffy Dezső báró erdélyi ev. ref. főgondnok a püspök választást az április 18-án tartandó rendkívüli közgyűlésre tűzte ki. E gyűlés egyetlen tárgya a választás lesz.

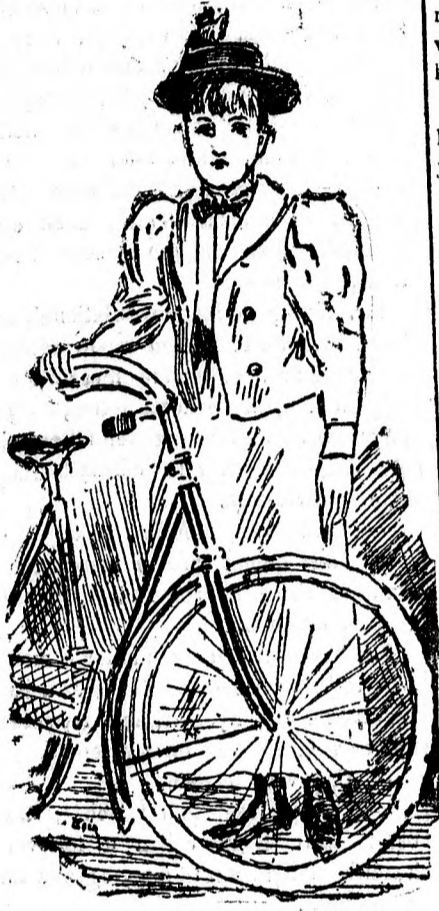
— Nász után. — Nos, hogy van megelégedve a feleségével? — kérdi az após a vejétől három hónappal a lakás után.

— Oh vele nagyon... csak öre harragszom.

— Reám? Ugyan miért?

— Hogy nem dobott ki, amikor a leánya kezét megkértem.

Erzsébet főhercegnő biciklizni.
Szóval elmondottuk már, hogy Erzsébet főhercegnő, az özvegy trónörökös leánya, nagy híve a kerékpár-sportnak. Most bemutatjuk őt vasparipájával, dresszben, egy legújabb bozeni fotográfia szerint. A kis főhercegnő elérte azt, amit Vilma, a holland királynő el nem érhetett: őt ugyanis nem engedték biciklizni, mert féltették. Erzsébet főhercegnőnek senki sem tiltotta el a kerékpározást, nem azért, mintha őt nem féltene senki, hiszen anyja kimondhatatlanul szereti egyetlen gyermekét, hanem mert biznak ügyességében és tudják, hogy a biciklizés fokozza a biztonság érzését, a bátorságot. A főhercegnő

ezidő szerint Bozen-Griesben van, a vendégek nem győzik eléggé csodálni nagy biciklizés ügyességét és kecses mozgásait. — A kerékpár egyébként egész Európában udvarképes már. Többek közt az orosz udvarban egész egyesültre való biciklizés van; a czár maga is szokott némelykor kerékpározni a péterhoffi vagy a gacsinaai czári parkban.

A népnevelés körül szerzett érdemek. Ezen a czímen valóságos rendjelesőt zudított a francia közoktatásügyi miniszter a publikumára. Nagy volt az öröm Galliában, csak a tanítóknak nem volt okuk az öröme, mert a népnevelésért érdemrendet jóformán mindenki kapott, csak ők nem. Hivatalos lapjuk ez «Avant-garde pedagogique» meg is szólja ezért a francia közoktatásügyi minisztert és a többek között így figurazza a rendjeledeleményozást. A minisztérium egy hivatalosok a rendjelet kéréket fogadja.

— Mi ön? kérdezi az egyiket.
— Utzaseprő vagyok.
— Utzaseprő? Hm. De mi vonatkozása van ennek a nevelésre...
— Mi vonatkozása? Hát én tisztítom az utcát, melyen a kerékpárosok és automobilkocsik járnak és így a sport emeléséhez is hozzájárulok.
— Az igaz! Folyamodványát a festgalyorlat terén szerzett érdemeire való tekintettel fogják elintézni. És ön kicsoda? fordult a másikhoz.
— En ujságelárusító vagyok.

— Ujságelárusító? Hát ez mi jogczim az érdemrendre.
— Az általános népnevelést szolgálom mikor ujságaimat árusítom csekély ötsou-ért darabját...
— Igaza van. És ön?
— En gázlánggyújtogató vagyok. És világosságot nyujtok az embereknek.
— Az is igaz! És ön kisasszony!
— Bonne vagyok. J speak english, ioh spreche deutsch...
— Értem, értem. Ön magántanítója az idegen nyelveknek. És ön, asszonyom?
— En házmesterné vagyok.
— Házmesterné?
— Igen, egy állami iskola házmesternéje. Huszonöt év óta nyitogatam az iskola ajtóit.
— Ez egészen különös érdem. Folyamodványára fel fogom írni, hogy rendkívüli szolgálatait elismerésül megérdemli a kitüntetést.

Fogházás zongorakísérettel. A bécsi Józsefváros egyik előkelő vendéglőjében tragikomikus jelenet játszódott le, amelynél egy ismert színházi karmester, egy egyetemi docens, a «Fliegende Bätter» egyik rajzolója és egy vadásztársaság több tagja vett részt. Az említett vendéglő ugyanis már évek óta egy nimród-társaság találkozóhelye s a vig puskások jó és rossz vadásztrefákön edzik az elméjüket. Ugy történt ez a mondott este is. Az urak jókedvűen ülték az asztal körül, csak egyikük, aki különben a mókák nagy mestere volt, ült szótlanul és vágott iszonyu fájdalmas arcot. A szegénynek tájt a foga. Az egyetemi docens észrevétlenül ellopózott, rövid idő mulva villogó fogóval tért vissza és kijelentette, hogy kibuzza a szenvedő fogát, mert az olyan vig társaságban senkinek se szabad buszoni. A páciens is, a társaság is helybenbagyta az orvos szándékát, aki rögtön hozzá is fogott annak végrehajlásához. A karmester a zongora mellé ült, s mialatt a Chopinfele indult a többiek borzalmas kardala mellett eljátszotta, a fájó fog egy rándással kiröpült és vigabb zene s vigabb dalolás mellett tovább poharaztak reggelig.

Gyermekésszel. A kis Dodót édes apja, aki feleségének papucsá alatt nyög, németországi utazása közben egy ismert egyetemi városba is elvitte. A papa javában magyarázta a város nevezetesebb épületeit, de a fiúcskát jobban érdekelték a hosszú csizmák és sapkák «burschok», kiknek össze-vissza kaszabolt arca angol flastrommal volt teleragasztatva.

— Kik ezek a bácsik? kérde a kis Dodó.
— Ezek diákok.
— Diákok? ... és már feleségük van.
— Dehogyan van... miért gondolod.
— Mert az arcuk össze van karmolva, mint a tied szokott lenni.

A száműzött ex-királynő. Ranavaló, a száműzött madagaszkari királynő a napokban érkezett Algirba, ahova tudvalevőleg internálák. A kikötőben óriási néptömeg jelent meg a város új lakójának fogadására. Mikor az «Eugène Perare» befutott a kikötőbe, a közönség kendőlobogtatással üdvözölte Ranavalót, aki a hajó orrán állott s a város panorámájában gyönyörködött. A hajó kikötött s az ex-királynő fejedelmi tartással ment egy ezredese karján a parton várakozó fogatig. Az algiriekre igen jó hatást tett az új lakó, akinek szeretetreméltóságát nem tudják eléggé csodálni. Ranavaló rezidenciája egy pompás helyen fekvő, tizennégy szobából és sok más helyiségből álló villa,

melynek ablakaiból rendkívül szép kilátás esik az egész környékre. A szobák berendezése meglehetősen banális, ami kissé elkedvetlenítette Ranavalót. A volt királynő igen művelt hölgy és többek közt kitűnően zongorázik is. Az uton, Marsailletől Algirig több ízben ült a zongorához és igen jól esett neki, hogy a társaságnak tetszett a játéka. Ranavaló különben egészen a többi utasok közé vegyült az uton. Nagyon barátságosan beszélgetett velük, sőt tánczolt is volna, mikor fölkérték, ha ismerne az európai tánczokat. Mikor azonban Algirba érkezve, kiszállt a hajóról, újból fejedelmi módon kezdett viselkedni és nagyon kellemetlenül érintette, hogy nagynénje, a kövér, vörös-képzű és részeges Ramazindrazana, a csócselékkel ölekezett nagy örömeben.

Márcziust emléks. Ma reggeltől fogva száz rikkancs hangos szóval kinnálgat az utcán járó-keleőknek csinos, nemzetisznu kokárdás emlékérmeket. Az érem mellső oldalán Petőfinék s a kitő ugy szeretett, mint apját s aki őt a csata hevében ugy féltette, mintha fia lenne. Bem apónak remekbe készült képmása látható. Az érem tulsó felén a fölrás: «Emlékezem 1899. márcz. 15-ikére.» A nagy nap évfordulójának közeledtével kapva-kap az utca népe a szép emléken, melynek ez idén az a becsé is van, hogy vele kiki megnezheti a Bem-Petőfi körképét. Az érmek központi elárusító helye, hol a rikkancsok is beszerezhetik azokat, a Károly-kaszárnyában van.

Bölcs mondások. A férj legyen vak, az udvarló néma.
A férfiak legnagyobb önzése; a féltékenység.
A házasság olyan ebéd, amely eseméggel kezdődik és a marhabussal végződik.

Ha a nők egyáltalában gondolnak valamire, akkor valakire gondolnak.
Uj találmány. Nem mindennapi érdekes találmányt mutatott be ma Keszler Rezső nagyszámú közönségnek. Egy új kályháról van szó, mely felülmulja praktikus és czélszerű voltánál fogva talán az összes ezen a téren tett fejedezéseket. A jelenvolt szakértők és a saját képviselői az aránylag igen nagy terem levegőjének a megmelegedését esetről-esetre megszemlélték s nem győzték eléggé bámulni az új találmányt az az előnyét, hogy bármilyen nagy teremben a levegőt, annak bármelyik részében is egyformán melegíti kevés fűtőanyag felhasználásával. A kályha kettős falu, amelynek belső fala körül hat csigán keresztül fut a láng. Így ki van zárva az, hogy a meleget a láng a csövön keresztül kivigye. A kályha el van látva sűtővel s vízmelegítő medenczével. A szakértők kitűnőnek találták az új találmányt.

Fenséges verkiis. Emil Ágost százsgothai herceg, aki 1882-ben örökösök nélkül halt meg, igen különös ur volt. Többnyire női ruhában járt, női parókát viselt, az arcát pirosra meg fehérre festötte, retentően hosszú körmöket viselt és pénzért verkiizett a lipcei sörházakban. Ha haragudott valakire, megölte viczeivel. Seebach nevű kamarását nagyon szerte csipkedni. Egyszer nagy társaság előtt a következő rébuszt adta föl neki:
— Első része nedves (See, tó), második része is nedves (Bach, patak), az egész együtt rettenetesen száraz! Mi az?
Egy ismerős karmestertől, aki Rómában lakott, valódi olasz szalámit kért egyszer. A karmester persze küldött. A herceg, hogy vizionozza az ajándékot, egy zsák thuringiai burgonyát küldött a karmesternek Rómába, de — bérmentetlenül. Ilyen ötletei voltak a serenissimumnak, aki örökösöket nem hagyott ugyan, de méltó utódokat annál többet.

Az Esti Hírlap nyerői. Lapunk sorsjátékának két nyerője jelentkezett ma kiadóhivatalunkban.

Cserháthy Béla
(lakik Budapest, IX. vedgát-utca 8/b. 22.)
a február 28-diki keddi AA-495. számú lappal és

Szombati István
(lakik Budapest, VIII. fecske-utca 29. 10.)
a márczius 2-iki, csütörtöki BD-519. számú lappal ötven-ötven koronás nyereményt nyert. A nyeremények átvételét igazoló nyugtákat kiadóhivatalunkban bárki megtekintheti.

A Hódoló díszfelvonulás. Eisenhut Ferencz óriási körkép látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9-től este 5 óráig. Belépő pñj 50 kr gyermekkégy 30 kr.

Egy harisnya története.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Néhány héttel ezelőtt még a korona-herceg-utca egyik elegáns kirakatában pompázott az a harisnya, amelyről mostanában a sokágu koronák negyedében, az arisztokrácia pipázóiban és budoirjaiban fölötté sokat beszélnek. Mert kevés esemény kelt akkora szenzációt, mint amelyet az az eset keltett, amely ezzel a harisnyával s vele kapcsolatosan közéletünk egyik kitűnőségével a napokban megeseit. Közéletünknek ez a kitűnősége családos ember és már ezért is kötelező reánk nézve a diszkreczió. De meg minek is említenők fel a szereplők neveit? A beavatottak ugy is tudják, hogy kikkel esett meg ez az eset, a beavatatlanoknak pedig kár volna megtudniok. Nem hallgatunk el mást, csak a neveket; akik nagyon kíváncsiak, azokat is megtudhatják, ha a legújabb válópör aktáiba bekukkantanak.

Történt ugyanis, hogy egy történelmi nevet viseió ifju gróf kedélyes vacsorát rendezett a minap s ezen a vacsorán megjelent közéletünk kitűnősége is. De megjelent több ballerina is, aki a felvilágot jelentő deszkákon, az orfeum színpadán rugja a port rendesen s aki a pompás vacsora után is szivesen járta el a hamisítatlan párisi kánkánt. Közéletünk kitűnősége csaknem elolvadt a pompás látványosság hatása alatt. Különösen egy pisze, szőke ballerina nyerte meg a tetszését. Folytonosan azt nézte és nem győzte kiáltozni:
— Micsoda termet! Micsoda lábak!

Mint hogy pedig hosszasan nézte a pompás lábakat, meg kellett látnia azt a selyemharisnyát is, amely a kicsike lábán kaczerkodott. A kánkán után közéletünk kitűnősége sietett kifejezést adni elragadtatásának.
— Nagysád, — deklamálta hévvel-tüzzel, — a maga táncza egyszerűen megbabonázott.

— Érdekes! — selypítette hidegen a kicsike.
— Szeretném egy egész életen át így tánczolni látni!
— Menjen maga vén kecskel!
Ez fáj; de azért közéletünk kitűnősége még nem adta fel a harezot. Reggelig el is ért annyit, hogy a kis ballerina oda ígerte neki a harisnyáját emlékébe.

Másnap a postás egy kis csomagot hozott közéletünk kitűnőségének. Távolletében a felesége vette át és bontotta ki s nagy bámulatára egy selyem harisnyát talált benne. A gyanutlanul hazanyát talált benne. A gyanutlanul hazanyát talált benne.

Naponkint 50 koronás értéket sorsolunk ki, szombatonkint 400 koronásat. Az összes egy heti lapszámok, akár megnyerték az 50 koronás értéket, akár nem, tovább játszanak a 400 koronára.

léro férjnek persze volt mit hallgatnia. Hiába hazudozott össze-vissza bármilyen, a feleség nem hitt neki, szigorú penitenciát mért ki reá s a drága selyemharisnyát egyszerűen elkobozta.

Közéletünk kitűnősége beletörődött a megmáshatatlanságba. Pontosan betartotta a büntetést: két hétig nem mozdult a házból, egyedül ült asztalhoz és még azt sem volt szabad megkérdeznie a feleségtől, hogy hová megy délutánonként.

Tegnapelőtt aztán lejárt a büntetés ideje és közéletünk kitűnősége teljes bűnbocsánatot nyert. Az első útja a történelmi nevet viselő ifjú grófhoz volt, hogy elmondja neki a kalandját. A gróf ur nem volt otthon, ő azonban bevonult a szalonba, hogy bevárja a hazaérkezést. Egyszerre csak — csodák csodájával — meglátja az ő harisnyáját a falon, drága plüs-keretben.

— Hát ez hogy került ide? faggatta a csöngetésre besiető szolgát, akinek a busás borraival megoldotta a nyelvét.

— A gróf barátnője hagyta itt tegnap, emlékebe.

— Micsoda harisnya és micsoda asszony!

Közéletünk kitűnősége éppen eleget tudott. Letépte a falról a harisnyát és haza vitte emlékebe a feleségének. És mialatt ő nagysága ájultan fektült a boudoirjában, ő hidegvérrel írta alá ügyvédjének a felhatalmazást az iránt, hogy a válópört megindítsa.

Már meg is indította!

SZINHÁZAK.

* **A Magyar színház.** Miss Mary Halton, a kitűnő amerikai szubrett, ma fejezi be vendégszereplésének első ciklusát. Távozásával újra műsorra kerülnek az idei szezon nagy sikerű ujdonságai, a Gyurkovics lányok és az Egyiptom gyöngye. Közben e hónap 15-én, a Magyar Színház ritka ünnepe, a Délután 2^{1/2} órákor ingyen előadásul kilencvenkilencedszer este nyolczadfél órákor pedig rendes helyárral *századosor* kerül színpadra *Bethly* László és *Rákosi* Viktor alkalmi színműve az *Aranylakodalom*.

* **Pálmay Ilka Berlinben.** Nehány nap előtt még azt írták, hogy Pálmay Ilka a bécsi Cartheater személyzetével Miss Mary Halton helyett Oroszországba szerződött, most pedig azt írják Bécsből, hogy a temperamentumos divát a berlini *Wintergarten* igazgatója május 1-től tizenöt előadásra 9000 frt tiszteletdíjért szerződtette. Pálmay Ilka e szerint az oroszországi tournée után egyenesen Berlinbe megy.

* **Varázsszínház.** A kerpesi-úti Oroszi-féle mulató helyisége sokáig csukva volt. E napokban ismét megnyitja a művészeti fényes nézőtér és a kapu előtt ácsorgókat tarka falragaszok vonzzák be. Balthazar Alajos, a magyar származású csodabűvész bérelte ki az üresen álló mulatót és az ő meglepő mutatványai töltik meg az egész esti változatos műsort. Balthazar kassai ember, de sok éven át Amerikában élt, s ott sajátította el a borsorkányság minden csínyjét, s nem utolsósorban, hogy humoros magyarzatait, csakugyan magyarul is tartja, ami tudunkkal az első eset. Balthazar ujjai rendkívül ügyesek és csakugyan szemfényvesztőgyorsasággal dolgoznak, azonkívül mint haeszélő is bámulatba ejti a közönséget. A program legvonzóbb száma, amidőn vén asszonyt fiatallá varázsol át. Nagy derűtséget keltett, mikor felszólítására, hogy egy koros hölgy sziveskedjék a színpadra fáradni, senki se jelentkezett... a nézőtérben levő nők között csakugyan egy sem akart korosnak látszani.

Házi béke.

— A Nemzeti Színház ujdonsága. — A Nemzeti Színházban ma egy Bisson darab főpróbája volt. Az ujdonság eredeti címe *«Jalousie»* és egy fiatal szép asszony, az ideges Germaine (Csillag Teréz) oktalan féltékenységét teszi neveltségessé, amely nemcsak a saját, hanem a környezete házbékéjét is feloldja.

Lucien Morent (Nádai) imádja a kis feleséget, hű is hozzá, de a szünetlen féltékenységi jelenetek annyira kihozzák a sodrából, hogy válni készül.

Eppen legrosszabbkor, midőn Germaine bátyja, Ludovic (Zilahy) be akarja hozni a vezetői ideálját Dönise- (Groó Valériát) és ennek papáját Du Tailis- (Hetényi), aki előbb ismerni akarja a jövőbeli veje családját, mert elvőből csak békés házi életű család tagjának adja oda leányát.

A nagy perpatvar után Du Tailis még egy kísérletet tesz Germaine szüleinél, akik valódi Philemon és Baucis hírében állnak.

Az öreg Brunois (Vizváry) és élete párja (Vizváryné) csakugyan mintaházaspár, áldott jó teremtések, akik békésen türik a vén Ambroise (Rákosi Szidi), régi cselédjüknek, zsarnokoskodását és akiknek egyetlen szórakozásuk az esti dominózás, amelyben Pironneau (Latabár) és Dolores (Maróthy Margit) is részt szokott venni.

Dolores egy spanyol emigrans özvegye és olyan tüzzel mondja el az ő guerrilló kalandjait, hogy az öreg Brunois egy izben magán kívül megölelte őt. E pillanat óta nincs nyugta és feleségének éppen beakarja vallani a *«hűtlenségét»*, midőn a fiatal pár haza érkezik.

Egy vonaton, de külön szakaszban, s a városba külön bérkocsin érkeztek: A feleség, hogy oda haza maradjon, a férj, hogy tisztázza magát Germaine szülei előtt akiket tisztel és szeret.

Az öregek már értesültek összezörrenésükről és hogy kigyógyítsák őket, szintén heves összeveszést színeltek. Lucien gyanakodott, de Germaine komolyan vette a szülei elválási szándékát és mivel edesanyja a férjét hűtlenséggel vádolta, megtudta, hogy egyedül Dolores jár a házhoz, tehát csakis ő csáthhatta el az atyját. Elment hozzá, nagy lármát csapott s Dolores vallomásra kényszerítette.

Hazatérve diadalmasan dicsekedett anyjának az útja eredményével és természetesen sikerült őt is féltékenyíteni tenni, úgy hogy Brunois-ék közt is javában dult a háború, midőn szerelmes Ludovic odahozta Du Tailis-t és leányát.

A házasság már másodszer veszedelemben forgott, sőt Germainenek időközben sikerült legjobb barátnőjét Susannét (Gerő Lina) is féltékenyíteni tenni, pedig ez vakon bízott férje Muscadet (Dezso) hűségében.

Ki tudja mi történi, ha a *«bűnbánó»* Dolores ezalatt nem igéri oda kezét az érte lángoló Pironneau-nak, mire aztán az összes félreértések kiderülnek.

Germaine szégyenkezve igéri meg, hogy többé nem lesz féltékeny. Bisson — úgy látszik — el is hiszi neki csupa hálából, hogy alkalmat adott mulatságos heizetek és pompás alakok bemutatására.

A *«Házi béke»* bemutatója holnap, pénteken lesz.

KÖZGAZDASÁG.

A vidéki kerületi betegsegélyező pénztárak központi bizottsága tisztelettel a Mattekovics Sándor és Horváth János dr. vezetésével Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszternél, Mattekovics Sándor a küldetés nevében arra kérte a minisztert, hogy a kerületi pénztárakat kiváló figyelmében részesíteni sziveskedjék, mert ezek képezik az intézmény törzsét és mégis ezeket fenyegeti a legtöbb veszély, a folytonosan engedélyezett újabb pénztárak által. A miniszter válaszában kijelentette, hogy *«vesszélyben látja a kerületi pénztárakat»*, azért ennek megerősítése céljából minden lehető el fog kö-

vétetni és a pénztárak ama gyakorlati kívánalmait, melyek a jelenlegi törvény keretében megvalósíthatók, teljesítendőnek jelentette ki. Horváth János dr. küldetés figyelmébe ajánlotta a miniszternek azokat a felterjesztéseket, melyeket a pénztári kongresszus a hajók orvoslása céljából a múlt évben beadott. A miniszter megígérte, hogy a felterjesztéseket kiváló figyelmében részesíteni fogja.

Változások a koronaadalmak vezetésében. A földművelésügyi miniszter *Deiminger* Imre kir. tanácsos, gödöllői koronaadalmi igazgatót szolgálattételre a vezetés alatt álló minisztériumhoz osztotta be. A koronaadalmi igazgatóságainak vezetésével *Nick* Ede kir. tanácsos kishéri méneshirtok igazgatót, a kishéri méneshirtok igazgatóságának vezetésével pedig *Bendl* Godofréd cz. gazdasági igazgatót megbízta.

A vidéki pénztárak reformja ügyében ma délután értekezlet ül össze *Tisza* István gróf elnökele alatt, a Magyar Takarékpénztárak központi Jelzálog bankjának helyiségeiben. Az értekezlet elé terjesztendő részletes javaslatok országos mozgalom indítását javasolják olyképpen, hogy a Központi Jelzálogbankba tartozó vidéki pénztárak kötelek legyen a magva a megalkotandó általános szervezetnek.

Jelentések a tőzsdéről.

A gabonaüzlet Budapesten. A külföldi baissé-jegyzések az irányzatot elnyitották, a malmok tartózkodtak a vásárlástól. Elkel nyugodt hangulat mellett 30.000 q. buza 5 krajczárral alacsonyabb áron. A határidőpiacon a kontremin tömeges eladásaira lényegesen hanyatlottak az árak, a forgalom szokatlan élenken alakult.

A következő buzafajok kerültek forgalomba:

Készleteladások:			
Tiszavideki	100 mm.	76	kg 10.40 frton
>	200	> 76.5	> 10.40 >
>	1.0	> 78	> 10.65 >
>	100	> 77	> 10.40 >
>	100	> 79	> 10.65 >
>	600	> 79.5	> 10.65 >

Egyéb gabonaneműkben a kínaiat és keresztet egyaránt gyöngé. az árak csökkentek. *Rosot* 7.85-7.95, takarmány *drpat* 6.20-6.60, *tengerit* 4.60-4.65 és *szabot* 5.80-6.20 forinton vásároltak.

A határidőpiacon a kontremin kerekedett felül és eladásával sikerült a márcziusi és áprilisi buza árát erősen leszorítani. Takarmányművek is hanyatló ármozgást követtek.

Közlötték:		
Buza márcziusra	10.35-10.25	
Buza áprilusra	9.90-9.82	
Buza októberre	8.61-8.53	
Rosz márcziusra	7.88-7.80	
Tengeri májusra	4.56-4.55	
Zab márcziusra	5.81-5.78	

A budapesti értéktőzsde. A külföldi biztató jegyzések az irányzatot egy kissé megszárdították a vezető értékek mérsékelten emelkedtek. A forgalom azonban nem élénkült meg és kitések csak elvéve jöttek létre.

Az előtőzsdén előfordult kötelek: osztrák hitelszv. 368-368.40., magyar hitelszv. 396.80-397.75, osztr.-magy. államvasut. részv. 361.25-361., déli vasut. részvény 66.50., leszamitolo-bank részv. 264.50-., rimamuranyi vasműszv. 320.75-322.25, közuti vaspálya-részvény 395-395.75-., városi villamos vasut-részvény 231.- frton.

Zárításkor maradt: osztrák hitelszv. 368.25, magyar hitelszv. 397.75, osztr.-magy. államvasut. részv. 361.50, déli vasut-részvény 66.50, leszamitolo-bank részvény 264.50, rimamuranyi vasműszv. 322.25-., közuti vaspálya részvény 395.75, városi villamos vasut-részvény 231.- frton.

A gabonaüzlet Bécsben. A tenger-nuli lángha tudósítások a spekuláció eladási kedvet fokozták, az árak folytonfolyvást hanyatlottak. Az összeforgalom nem volt élénk.

Jegyzetek:		
Buza tavaszra	9.84-9.96	
Rosz tavaszra	8.09-8.10	
Tengeri máj.-jun.-ra	4.82-4.83	
Zab tavaszra	6.09-6.11	

Az értéktőzsde Bécsben. A pénzügyi viszonyok némi avulása és a berlini magasabb takszációk a kontremin tartózkod sra intették a vezető papírok fokozatosan javultak. Alpine részvényeket 243 frton adták-veltek.

Jegyzetek: Osztrák hitelszv. 368.30, magyar hitelszv. 397.50, magyar aranyár. dék 119.80, magyar koronaár. dék 97.80, angol bank 159.-, osztrák-magyar államvasut. részvény 361.30 forinton.

AZ ARANYBARLANG

Orosz regény.

(27)

Írta: *Dosztojevszki.*

Egy házit-nító elbeszélése.

Midőn hozzá indultam, korántsem volt szándékomban, hogy Paulina iránt való szerelmemről szölk nekik. Azt régóta észrevettem már, hogy Paulina milyen hatást tett reá, de ő sohasem említette előttem a leányt. És, különös, mihelyt velem szemközt helyet foglalt, mihelyt rám függesztette ólom tekintetét, meglepett a vágy, hogy közöljem vele szerelmemet és annyira szövényes rejtelmeket.

Egy álló óráig beszéltem erről, s rendkívül jó is esett, mert ez volt első bizalmas közlésem. Eszrevettem, hogy oly pillanatokban, mikor szenvedélyem által elragadtattam magamat, Mr. Astley nem tudott eltilkolni bizonyos kéjmeltséget, és nem tudom miért, de ez arra készítetett, hogy még tulzottabb hévvel folytassam elbeszélésemet. Csak egyet sajnállok: talán nagyon is sokat beszéltem a francziáról.

Mr. Astley addig mozdulatlanul, szólanul hallgatott: hanem mikor rátértem a francziára, egyszerre megállított és szigorú hangon kérdezte tőlem, hogy mi jogon hozok fel szükségtelen föltevéseket oly dolgokról, a mik elbeszélésemhez nem is tartoznak.

— Igaza van, mondám neki.

— Mert önnek erről a marquisról és Paulina kisasszonyról, nemde, csak föltevései lehetnek?

Mr. Astley mindig igen különös modorban tette föl a kérdéseit. De ez a határozott kérdés ilyen félnék természetű ember részéről nagyon meglepett.

— Ugy van, felelém.

— Roszul cselekedett tehát, nemcsak azzal, hogy velem a föltevéseit közölte, hanem azzal, hogy egyáltalában elgondolta.

— Jó, megengedem, de nem arról van már szó, szakítam félbe meglepetten. Ezután elbeszéltem neki részletesen a tegnapi nap történetét, a Paulinával való sétát, a báróval volt esetemet, elbocsátásomat, a tábornok rendkívüli gyávaságát és végre elmondtam neki a marquis látogatását és megmutattam Paulina levélkéjét.

— Nos, minő véleményben van e dolog fölül? — kérdem. — Éppen azért szándékoztam önhez, hogy a véleményét megtudjam. A mi engem illet, kedvem volna ezt a kis francziát agyonütni. Eh, talán meg is teszem... Mit gondol?

— Osztozom a véleményében. Ami Paulina kisasszonyt illeti... tudja ön, hogy az ember sokszor kénytelen érintkezni olyanokkal, akiket nem szenvedhet... Vannak kényszerüések... Igaz, hogy tegnapi szeszélye különös. Nem mintha azt hinném, hogy le akarta önt rázni a nyakáról, midőn azt kívánta, hogy sértse meg a bárót, a kinek bot volt a kezében, melyet azonban nem tudott használni; hanem mert ez a különöcség nem vág össze a Paulina kisasszony finom modorával. Világos egyébiránt, hogy nem hitte, hogy ön betű szerint fogja teljesíteni kívánságát. — Tudja-e, kiálték fel egyszerre, merőben nézve Mr. Astleyre, — meg vagyok róla győződve, hogy ön már ismerte ezt a dolgot és pedig... magától Paulinától tudja!

Mr. Astley meglepetten nézett rám.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: *Kálnoki István*

Az Esti Hírlap sorsjátéka.

Az Esti Hírlapnak úgy előfizető, mint számonkint vásárló közönsége számára mindennap a törvény felügyelete alatt álló tárgy-

sorsjátékokat rendezünk.

Minden Esti Hírlap írástízik és pedig nem csundn az aznapi számra való sorsolások, hanem az illető hétnak negy sorsolásán is.

A rendes napi sorsjáték nyereményének értéke 50 korona. A heti nyeremény pedig, amelyre az egész hét valamennyi napján, hétfőtől szombatig kibocsátott lappéldányok játszanak, 400 korona.

A mai nap kibocsátott lappéldányokra, a mai lap homlokán olvasható számokra a sorsolás a következő nap délelőtti tartatik Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző Andrássy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában s a sorsolás eredményét a húzás napján délután megjelenő számunkban közöljük.

Azokat a nyereménytárgyakat, amelyekért a nyerő 14 nap alatt bármi okból nem jelentkezik, újra kisorsoljuk olvasóink között akkép, hogy ezek értékéből tartalék-alapot képezünk, melyből a heti nyeremény 200 koronáról 400 koronára emeljük és a tartalék alap nagyságához képest időnként még nagyobbra szabjuk.

A nyertes lappéldány tulajdonosa nyomban megkapja a nyereménytárgyat, ha személyesen jelentkezik kiadóhivatalunkban, vagy pedig ajánlott levélben küldi be a nyertes Esti Hírlapnak azt a darabját, amelyen a lap homlokzatán a csillagok között levő rólószámot és szám a lap keltével együtt tisztán és csonkítatlanul olvasható. Gondunk volt arra, hogy valóban pénzérték, mindenképpen becses és - szükség esetén - azonnali pénzre tehető nyereménytárgyakat adjunk.

Igy választottuk a rendes napi ötven koronás nyereményekre a következőket: Női aranyóra lánczsal vagy férfinak való tulla ezüst óra, tulla ezüst lánczsal, vagy pedig vásárolhat a nyerő a megfelelő összegért neki tetsző férfiruhákat Grossmann S.-nél (Bécsi-utca 5. sz.), vagy női ruhákat Berényi és Frankl-nál (Kossuth Lajos-utca 21. sz.)

A 400 koronás nyeremény a következő tárgyakból áll:

Férfiaknak: 1 dupla fedelű finom aranyóra, 1 arany láncz, szent-György tallérral, 1 gyémánt-gyűrű, 1 arany pecsét-gyűrű, 1 arany nyakkendő-tű, 1 pár arany kézvelőgomb, 3 drb arany inggomb, 1 ezüst cigarettatartó, 1 ezüst gyulatarló.

Női nyeremény: 1 dupla fedelű finom aranyóra, 1 arany derék-láncz, 1 arany láncz-árperecz, 1 arany nyakláncz szívvél, 1 arany mellű drágakövel, 2 arany gyűrű drágakövel, 1 pár arany fülbevaló, drágakövekkel.

vagy két kitűnő gyártmányu, női-férfi-bizsikk.

A szerdai

lappéldányainkra való sorsolás ma csütörtökön délelőtti ment végbe Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyzőnek Andrássy-ut 9. sz. II. emeleti irodájában.

Az 50 koronás nyereményre való sorsolásban résztvettek a márczius 8-iki szerdai kelettel kibocsátott összes lappéldányok a lap homlokzatán olvasható számokkal.

Nyerőnek kihuzatott a napi 50 koronás nyereményre a márczius 8-iki szerdai

AF-273

mint ezt a Weinmann Fülöp dr. kir. közjegyző által felvett tanúsítvány hivatalosan igazolja. 1899. márczius 9.

AZ ESTI HIRLAP

Snetdíg

Egyenruhákat

készít

BLUM SÁNDOR

Budapest, IV., Váci-utca 12.

Katona-ügyekben,

vonatkozásnak a tiszturakra vagy a legenysegre legjobban, leggyorsabban eljár és elutazt sorozási és önkéntesi ügyeket,

reklamációkat

megszerez utleveleket, időelőtti nősülésre engedélyeket stb. Dominke János, v. os. és kir. százados, tulajdonát képező

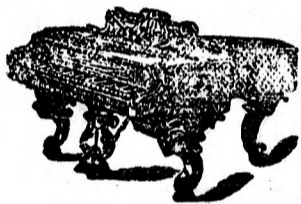
katonaügyi iroda,

Budapesten, V I., Kerepesi-ut 6. 325

Leghiresebb gyártmányu

bel- és külföldi

Zongorák
Pianinók és
Harmoniumok
a legdusabb választékban
a Zenepalotában

Kossuth Lajos-utca 22.

Sternberg Ármín és Testvére

os. és kir. udvari szállítók.
Nagy kölcsönző-intézet.

Zarándoklatnégykegyhelyre

úgy mint tavaly:

Lourdesbe, Paray le Moniaiba Jézus egzsztentebb szive kegyhelyére Franciaországban.) Einsiedeln (Sváczban.) Wiltenbe, (Ti óban.)

Indulás: 1899. július 6-án. Visszaérkezés: 1899. július 24-én.

Az utazás tartama 18 nap. Utirány: Budapest, Bécs, Linz, Salzburg, München, Lindau, Zürich, Einsiedeln, Gen', Paray le Monial, Lyon, Toulouse, Lourdes. Vissza: Lourdes, Linz, Bécs, Budapest.

Arak: I. oszt. 245 frt) 9 napi teljes ellátással;
II. oszt. 185 frt)
III. oszt. 100 frt)

Jelentkezni lehet a vezetőnél: Dümötör Gedeon plebánosnál, Budapest, II. ker., Bomba-ter 10. sz. június 15-éig, itt kapható. Részletes program és minden felvilágosítás. 430

Minden órajavitás 80 kr.

3 évi tartással mellett.

MUNK BÉLA műórás és ékszerész, Kerepesi-ut 45. szám

Ne béreljen

addig évi lakást, míg a Háztudonosok Lapja kiadásában megjelenő Lakás-Közvetítő újságot meg nem tekinti, melyben a fővárosi kiadó lakások és bonthelyiségek kerületek szerint vannak felsorolva. Kapható 10 kr-ért minden tőzsdében és a Lakás-Közvetítő kiadóhivatalában Váci-utca 42/c, hol bejelentések kiadásra és bérlésre (hónapos szobák is) bármikor eszközölhetők.

Kis Világ

50 című gyermekújságot 50 kr-ért negyedévenként kaphatják csak a MAGYAR HIRLAP-előfizetői; másoknak 75 kr negyedévenként. Műatványszám kívánatra bérmentve küldetik.

Kézimunkák

himző anyagok és himzőszövetek rendkívül nagy választékban szabott gyári áron kapható!

Bérczi D. Sándor női kézimunka és gyipárosnál Budapest, Király-utca 4. sz.

Legújabb kpes arjegy-zkemét 1725 eredeti kézimunkarajzzal

kívánatra bérmentve küldöm. Gyári raktár legjobbnak elismert „Viktoria” kézi himzőgépekből. Darabja 4 forint. Viszonteladók engemennyt kapnak. Hozzávaló himzőkeret és himzőanyagok nagy választékban.

VICTORIA kézi himzőgép.

Meghívó

Magyar ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaság részvényesinek 1899. évi márczius hó 23-án délelőtti 10¹/₂ órakor Budapesten, az intézet saját helyiségében (V., Nádor-utca 4. sz. alatti) tartandó

VIII. rendes közgyűlésére.

NAPIREND:

1. Az 1898. évi mérleg és igazgatósági jelentés előterjesztése. 438
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A tiszta nyeremény mikénti felosztása iránti határozat.
4. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény iránti határozat.
5. Az igazgató-tanács kiegészítése.
6. A felügyelő-bizottság tagjai számának meghatározása, ezen tagok megválasztása és javadalmazásuk megállapítása.

Azon t. részvényesek, a kik a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazott által résztvenni kívánnak, felkéretnek, hogy részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt.

Budapesten, a társaság pénztáránál, vagy

Bécsben a Wiener Bank-Vereinél

ugyanott díjmentesen rendelkezésükre bocsátott consignatiók kíséretében, legkésőbb 8 nappal a közgyűlés megtartására fent kitűzött határidő előtt, tehát bezárólag 1899. évi márczius hó 1-éig letenni sziveskedjenek.

A letett részvényekről elismervény és a közgyűlésen való részvételre szóló igazolási jegy állítatik ki.

Ha valamely részvényes más szavazatképes részvényes által kívánja magát képviseltetni, úgy az erre vonatkozó meghatalmazást, az igazolási jegy hátsó lapján kitölteni és aláírni tartozik.

Senki sem bírhat 100 szavazattal többet sem saját nevében, sem meghatalmazás útján.

A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a közgyűlés elé terjesztendő jelentéssel együtt, a közgyűlést nyolcz nappal megelőzőleg a társaság irodájában közzétetik.

Az igazgatóság.

PAULA

A legszenzációsabb gyógyviz

VIZ!!!

Székrekedés, emésztési akadály, gyomor és alhasi bántalmaknál (hőgég, vesze- és arany-) hatásában paratlan! Kellemes ízű, könnyű kénszaggal bír

Főraktár: Utasi Ferencz Andrássy-ut 30. szám.

Budai főraktár: RAINER J. és TARSA II. kerület, Fő-utca 12. szám.

Nagyban és kicsinybeni eladás.

Frommer Elemér, Váci-körút 28. szám.

Magyaradi „Paul” Gyógyforrás részv. tars. Erzsébet-körút 58.

Hová menjünk este ?

SZÍNHÁZAK.

Budapest, 1899. márczius hó 9-én:

Nemzeti Színház.

Evi bérlet 50. szám. Havi bérlet 8. szám.

Az aranyember.

Eredeti dráma 5 felvon. előjátékkal, 7 képből. Írta Jókai

Személyek:

Timár Mihály	Pálfi	Granicár	Körösmérei
Trikálisz	Egressy	Brazovics	Gabányi
Tímea	Maróthy M.	Zsófia	Viváriné
Tócsa	Jászai M.	Athalia	Szacsayné
Nómi	Nagy Ibolya	Kadisa	Horváth
Krisztyán T.	Nádai	Fabula J.	Abonyi

Műsor.

Pénteken: A házi béke. Vasárnap: d. u. Romeo és Julia.
Szombaton: A házi béke. Este: A házi béke.

Kezdeté 7 órakor.

Magyar kir. Operaház.

Evi bérlet 41. szám. Havi bérlet 5. szám.

Roland mester

Opera 3 felvonásban (A harmadik felvonásban egy változással)
Zenéjét és szövegét írta gróf Zichy Géza.

Személyek:

Roland	Arányi	Levelesöl	Ney, D.
Yvette	Kaczár M.	Beauvieux	Kertész
Prableuné	Bartók M.	Lamoiseau	Mihályi

Műsor.

Pénteken: Nincs előadás. Szombaton: Ördög Robert.
Vasárnap: Hóphely.

Kezdeté 7 órakor.

Népszínház.

A görög rabszolga.

Operett 3 felvonásban. Szövegét írta Owen Hall. Fordította
Makai Emil és Pásztor Árpád. Zenéjét szerzte Sidney Jones.

Személyek:

Antonia	Z. Bárdy	Gabi	Diomed	Naskó
Iris	F. Hegyi	Silvius	Lubinszky	Ujvári
Pomponius	Solymosi	Manlius	Lollius	Toillagi
Heliodorus	Németh	Curius	Kiss M.	M. Csatai
Aspasia	Küry Klára	Melanopis		
Archias	Szirmai			

Műsor.

Pénteken, szombaton: A Görög Magyar bouban. Este: Bibliai
vadászok. Este: Bibliai asszony.

Kezdeté 7 órakor.

Vigszínház.

Pepi Doktor.

Vigjáték 3 felvonásban. Írta: Albert Carré. Fordította: Zilahi Kiss B.

Személyek:

Joséphin	Megyeri	Caustelinne	Nikó L.
Eugénie	Kalmár	Blanche	Pécsi F.
Cochelet	Gyöngyi	Oscar	Tapolczai
Hermanne	Haraszthy	Ida	Hettyey
Adrien	Szerény	Virginie	Mikroczyne
Courtein	Balassa	Liza	Rorosz F.

Hajnali vendég.

Vigjáték egy felvonásban. Írta: Straudin. Fordította: Sz. F.

Műsor.

Pénteken: Dr. Pepi, Hajnali Vasárnap: d. u. Tanqueray
vendég. második felelés. Este: Dr.
Szombaton: Dr. Pepi, Hajnali Pépi, Hajnali vendég.

Kezdeté 1/8 órakor.

Magyar Színház.

A Gésák vagy Egy japán teaház története.
Lukacs játék 3 felvonásban. Írta: Owen Hall, Ford. László Béla
és Makai Emil. Zenéjét szerzte Sidney Jones.

Személyek:

Beginald	Kemény	Mimóza, césa	Mary Halton
Eronville	Palásthy	Juliette	Rozsa Lili
Von-csi	Sziklai Kornél	Lady Constance	Sz. Sallasi B.
Jánri mári	Közshelyi	Katana	Kalmár József

Műsor.

Pénteken: A Gyurkovics-lányok Vasárnap: d. u. Aranylökölatom.
Szombaton: Egyiptom Gyöngye. Este: A Gyurkovics-lányok.

Kezdeté fél 8 órakor

Balthazar varázsszínháza

Kerepesi-ut 21. (a volt Oroszi-mulatóban.)

Minden este

●● nagy előadás. ●●

A legújabb szenzációk:

NOE BÁRKÁJA

(nagy bibliai káprázat)

Csodás szekrény

(öregeknek fiatalokká átváltoztatása)

és az e heti gazdag műsor.

Kezdeté fél 8 órakor.

Helyárak: Nagy páholy 6 frt, páholy 4 frt, zárt-
szék 1 frt, 80 kr., 60 kr. és 40 kr.

SOMOSSY MULATÓ

ALBRECHT FERENCZ bérlő

Kezdeté 8, vége 12 órakor.

Fél 9-kor:

RECLAM ASSZONY.

Szenzációs újdonság!

Mr. Staley és Miss Birbek

A zene-kovácsműhely

BARNUM

az ő világhírű dog-kutyáival; továbbá a
francia duettisták a disznajukkal

Hilaris és Tordant.

LARS-LARSEN LEANYOK,

La belle D'ARGENT

valamint az összes műsorok.

Minden ünnep és vasárnap két előadás.

Márczius 15-én Kőszeghy Jenő főrendező
jutalomjátéka:

OO 3 PÁR CZIPÓ. OO

Folies Caprice.

VI. Révay-utca 18. sz.

Ma

Anyja vére.

Megelőzőleg

Marcus Tullius Cicero

Fellép még a híres műtánczó

Mr. J. LIND.

Inkognito-páholy.

Marokkó kávéház

Váci-körút II. — Andrásy-ut 1.

Ma:

Hellman testvérek

bécsi párdalos nők.

Neki kell igazának lenni.

Bohózat.

Szabad bemenet 398 Kezdeté 1/9 órakor.

Egész éjjel nyitva.

Fellépnek az összes szerződött tagok.

10 hölgy. 4 ur.

Családi műsor.

Mindennap nagy varieté-előadás

Hajduska Gyula Rottenbiller-utca 24. sz. a. levő

Akadémia kávéházában

!Egészen új program!

Igazgató: Kovács F. Sándor.

101 Mindennap fellépnek

Józsika és Józsi

Gerő és Révay) magyar, francia német. parodista párdalosok
Fellépnek továbbá A valódi Hella Flor (a legjobb
chaussonette) Boronkai Valéria (a legbármegőbb táncosnő)
Budai Juliska, Marietta Fleuron. Gerőné Józsi, Gross-
mann József (a legjobb komikus), Gerő József, Bácskai
Sándor, Jaulus Lipi, Karmester: Riedl Károly.

Mindennap: A Klubpartie és a
Regruták a Rottenbiller-utczában.

Szabad bemenet. Villamos állomás.

Kezdeté 1/9 órakor.

Werner-féle Varieté

„Metropol kávéház“

Dalszínház-utca 2. szám.

Naponta

Nagy varieté-előadás.

Budapest legszebb hölgyei.

Kezdeté fél 9 órakor 379 Belépődíj 20 kr

NEW-YORK kávéház

A m. kir. honvédezenekar hangversenye a kar-
mester vezetésével 348
Kezdeté 8 órakor. Szabad bemenet.

Commerce-kávéház.

VIII. József-körút 55. sz.

Ma és minden nap RACZ LACZI,

az öreg RACZ PÁLI 30-ik na hangversenye.

Uj! Nagy opera-egyveleg. Uj!

67 modern opera és operettből összeállította és betanította Racz
Laczi. (Előadása egy órán át tart.) 390

Családok összejövetele.

Szamos látogatásért esd KALDOR ZSIGMOND kávész.

IFJ. MAYER JÓZSEF

Erzsébet Királyné Szállodája

legelőcsőbb elsőrangú Budapesten

IV. kerület Egyetem-utca 5. szám.

Kedvező fekvésű, a főváros központján.

Telefon. * Villanyvilágítás. * Fürdők.

Ujonan átalakítva.

Kellemes családi tartózkodási hely.

Szobaárak 80 krtól feljebb, villanyvilágítás- és pontos
kiszolgálással együtt. 415

Hónapos szobák 15 fittól feljebb.

Lakás és teljes ellátás 40 frt. Pension.

Éttermek a legkedveltebbek a fővárosban

Hotel MILLENIUM szálloda

Budapest, VIII., Csokonai-utca 10/a.

AN éjszínház és technológiával szemben, mindkét vasúti álló
mástól 6 percre, villamos közlekedés. Napisobák 1 fittól
és havi szobák 18 fittól felfele mindenkor kiszolgálással
kapitok. Városi telefon hirdoszoval, hailegusnan berendezve.
Szamos látogatást tisztelttel kér
Reich József, szállodatulajdonos.
Elegáns kávéház és buffet.

Propeller-szálloda

BUDAPEST,

VI. kerület, Sziv-utca 52. szám.

Andrassy-ut és Podmaniczky-utca között.

Az izlésesen berendezett szobák:

80 krtól feljebb

állanak a tisztelt közönség rendelkezésére.

Kitűnő konyha. Pontos kiszolgálás.

415 Kütinő tisztelttel

a szállodás.

Kis Vigadó

VIII., Nagy Fuvaros-utca 4.

április 2-án nyílik meg.

443 Kaufmann József és tsa.

Ozv. Maresch Jánosné és Társa

Isztogályos üzlet

VI. ker., Nagymező-utca 37. szám

Elvállal minden szakba vágó munkákat butor-
diszítéseket, butorasztalosok részére: himzörámákat,
Raktár: dohányzó eszközökben, sctabefekban kigyó-
és ébenfából. Tekepályához báruk s golyók minden
kivételben. Javitások gyorsan és jutányosan esz-
közöltetnek. 394